

ת"פ 62835/01/17 - מדינת ישראל נגד מאלק מחיסן

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 62835-01-17 מדינת ישראל נ' מחיסן(עציר)

לפני כבוד השופט מרדכי כדורי, סגן הנשיא
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מאלק מחיסן (עציר)

הנאשם

גזר דין

הרקע:

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו שניתנה במסגרת הסדר טיעון, ב-34 עבירות של תמיכה בארגון טרוריסטי לפי סעיף 4(ב) לפקודת מניעת טרור תש"ח - 1948, 21 עבירות של הסתה לאלימות או טרור לפי סעיף 144ד2 לחוק העונשין תשל"ז - 1977, 3 עבירות של גילוי הזדהות עם ארגון טרור לפי סעיף 24(א)(1) לחוק המאבק בטרור תשע"ו - 2016, ועבירה אחת של הסתה לטרור לפי סעיף 24(ב)(2) לחוק המאבק בטרור הנ"ל.

על פי המפורט בכתב האישום, בין יום 1/3/2016 ליום 18/12/2016 פרסם הנאשם בחשבון הפייסבוק שלו 42 פרסומים הכוללים קריאות לביצוע מעשי אלימות וטרור נגד אזרחים וכוחות הביטחון, או דברי שבח, אהדה או עידוד, כלפי מעשים כאמור וכלפי עושיהם, וכן קריאות הזדהות, תמיכה, שבח או אהדה לארגון טרור, ארגון החמאס, לרבות זרועו הצבאית של הארגון, גדודי עז א-דין אל-קאסם.

מרבית פרסומיו של הנאשם זכו לסימני חיבוב בודדים, ומיעוטם 11 במספר, זכו למעלה מ- 20 סימני חיבוב, מהם אחד ל- 46 סימני חיבוב.

תמצית טיעוני הצדדים:

2. המאשימה מבקשת לקבוע מתחם ענישה שנע בין 20 ל- 40 חודשי מאסר בפועל, ולהטיל על הנאשם עונש של 36 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס.

בטיעוניה לעונש ציינה המאשימה כי מדובר בכמות רבה של פרסומים, שתוכנם ברף תמיכה גבוה ביותר. לטענתה, הנאשם ניצל לרעה את חופש הביטוי וחתר תחת עצם קיומה של המדינה.

המאשימה הבהירה כי לא ידוע לה מה היה מספר החברים של הנאשם בחשבון הפייסבוק שלו. ברם, מספר סימני החיבוב מלמד שאין מדובר בכמות קטנה.

המאשימה זקפה לטובתו של הנאשם את הודאתו ואת האחריות שנטל על מעשיו. לצד זאת ציינה את נטייתו לטשטש את אחריותו ולצמצמה, ואת עברו הפלילי ועונש המאסר שהוטל עליו בעבר, שלא הרתיע אותו מלשוב ולבצע עבירות.

3. ההגנה מצדה סבורה כי מתחם העונש ההולם נע בין 5 ל- 25 חודשי מאסר בפועל, ומבקשת להסתפק בעונש מאסר שלא יעלה על 12 חודשים.

בטיעוניה הדגיש הסנגור כי בניגוד למקובל בכתבי אישום אחרים המוגשים בגין עבירות דומות, כתב האישום אינו מציין את מספר העוקבים של הנאשם בפייסבוק, ואין אינדיקציה למספר החברים שלו בחשבון האמור. בכך יש כדי לפעול לטובת הנאשם. בנוסף, פרסומיו של הנאשם זכו לסימני חיבוב במספרים מזעריים, בהתחשב בכך שמדובר על רשת ופלטפורמה בה משתמשים מיליארדים ברחבי העולם. יש בכך כדי ללמד שמדובר בחשבון קיקיוני בלבד.

הסנגור הוסיף וטען כי הרשת החברתית מאפשרת חשיפה למאות אלפי תכנים, כאשר בכל רגע נתון אדם חשוף לאלפי פרסומים. לכן, מידת ההשפעה של כל פרסום היא קטנה ביותר. הנאשם הינו צעיר כבן 22, אינו אושיית פייסבוק, אינו בעל מעמד רם בחברה, והציבור אינו ממתין לפרסומיו. האפשרות הממשית לכך שאנשים יעשו כדבריו היא נמוכה ביחס לאנשים אחרים.

בטיעוניה ציין הסנגור כי הנאשם גדל במצוקה כלכלית קשה, בגינה נאלץ עוד בהיותו כבן 13 לעבוד בניקיון של רחובות העיר ואיסוף זבל. עוד ציין הסנגור כי אמו של הנאשם עברה אירוע מוחי קשה, נקבעה לה על ידי המוסד לביטוח לאומי נכות זמנית בשיעור 57%, והנאשם מסייע לה להתנייד ומספק לה מצרכים ותרופות.

לעניין עברו הפלילי של הנאשם ציין הסנגור כי מדובר בעבירות שבוצעו בזמן שהנאשם היה קטין ובגיר צעיר, כי חלף זמן רב מאז ביצוען, וכי הנאשם כבר ריצה את עונשו בגינן.

4. הנאשם טען כי לא הובן כשורה על ידי קצין המבחן. לדבריו, הוא מודה שביצע את העבירות בהן הורשע, אך אף אחד לא הזהיר אותו והוא לא ראה אף אחד שנעצר בשל פרסומים דומים. הנאשם ציין כי הוא

החל לבנות את חייו, הוא מבקש להתחתן ומקווה שעונשו יהיה קל והוא ילמד את הלקח.

תסקיר שירות המבחן:

5. בתסקירו התייחס שירות המבחן לנסיבותיו האישיות, המשפחתיות והכלכליות של הנאשם. לפני קצין המבחן הנאשם הודה באופן חלקי בביצוע העבירות. הוא טען כי לא תכנן ולא התכוון להביע תמיכה בארגוני טרור, אלא פעל מסקרנות וכצורת בילוי. לדבריו, אם היה מודע למשמעות מעשיו ולכך שהם אסורים על פי הדין, היה מפסיק מיד.

שירות המבחן התרשם כי לנאשם נטייה לטשטוש ולצמצום התנהלותו הבעייתית, וקושי לבחון באופן מעמיק את האלמנטים המכשילים בהתנהגותו. הוא מתמודד עוד מגיל צעיר עם שאלות של זהות עצמית ולאומית, והתחבר לחברה שולית שהיוותה עבורו מקור להכלה רגשית ותחושות ביטחון וכוח עצמי. את העבירות ביצע על רקע מחויבותו לקבוצת השווים, העולה על מחויבותו לעמידה בגבולות החוק.

לאור האמור, ולנוכח חומרת העבירות, המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם ענישה מוחשית ומרתיעה, שתציב גבולות ברורים להתנהגותו.

דין ומסקנות:

6. הנאשם פגע במעשיו פגיעה של ממש בערכים של שמירה על בטחון הציבור ושלום. פרסומים התומכים בארגון טרור ומסיתים לאלימות או טרור מסכנים באופן ממשי כל פרט מפרטי החברה ואת החברה בכללותה. אין זה אלא סביר כי פרסומים מעין אלה המבוצעים ברשת החברתית יגיעו לאוזניים קשובות, וימריצו לביצוע פעולות טרור אשר תוצאתן מרה - אובדן חיי אדם. העובדה שהנאשם אינו "אושיית פייסבוק" ואינו בעל מעמד רם בחברה אינה מפחיתה מהסכנה הרבה הטמונה בפרסומיו. כפי שציינתי במספר גזרי דין קודמים בהם נדונו עבירות דומות, כאשר נזרע זרע של הסתה לא ניתן לדעת מתי ובאילו נסיבות ינבטו ממנו מעשי הטרור. לא ניתן לדעת מה תהיה השפעתו של הפרסום המסית ומה תהיה חומרתו של מעשה הטרור שיבוצע בעקבותיו. אולם, למרבה הצער, התרחשו ברחבי הארץ פעולות טרור קשות וחמורות אשר קיפדו את חייהם של אזרחים תמימים. אין ספק כי פרסום מסוג הפרסומים שביצע הנאשם, המצטרף לפרסומים אחרים, משפיע השפעה של ממש על התקיימותן של פעולות טרור וממריץ חלק מן הנמענים לבצע פעולות כאמור ולהביא בכך לאובדן חיי אדם.

בהתייחס למעשי העבירה שביצע הנאשם נקבע בפסיקה:

"ריבוי הפיגועים ומעשי האלימות האחרים על רקע לאומני שהתרחשו בתקופה הרלוונטית, וההכרה כי תמיכה של ציבורים רלוונטים במפגעים תורמת למוטיבציה של נוספים לחקות את קודמיהם, הם המחייבים התייחסות מחמירה לפרסומים שיש בהם

דברי שבה, תמיכה עידוד והסתה לעבירות אלימות. במציאות הקיימת אין מנוס מלהכביד את היד, לא רק על מבצעי עבירות אלימות, אלא גם על אלה התורמים בהתבטאויותיהם ליצירת אווירה התומכת במעשים והמקנה יוקרה למבצעהם. צעירים לא מעטים מוכנים ליטול את חייהם של אחרים ואף להקריב את חייהם שלהם, בין היתר בהשפעתה של היוקרה שלה זוכים מפגעים לאחר מותם. ענישה מכבידה הכוללת מרכיב של מאסר לריצוי בפועל, הולמת את חומרם של פרסומים שכאלה ובנוסף יש בה כדי להרתיע אחרים מלהפיץ פרסומים דומים בעתיד.
(עפ"ג (י-ם) 5007-06-17 מדינת ישראל נ' זידאני 13/7/2017)

בפסיקה שדנה בעבירות דומות לאלה שביצע הנאשם הובאו בחשבון, לצורך קביעת מידת הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים, בין היתר, מספר הפרסומים שפורסמו על ידי הנאשם, מידת מובהקותם ומספר החברים והעוקבים של הנאשם בפייסבוק (ראו למשל: ת"פ 44725-12-14 מדינת ישראל נ' שלבי 12/5/2015, ת"פ 44918-12-14 מדינת ישראל נ' דעיס 19/5/2015, ת"פ 44957-12-14 מדינת ישראל נ' סונקורט 27/5/2015, ת"פ 44836-12-14 מדינת ישראל נ' הדמי 1/6/2015, ת"פ 44920-12-14 מדינת ישראל נ' עאבדין 9/6/2015, ת"פ 44790-12-14 מדינת ישראל נ' ביומי 22/6/2015, ת"פ 44823-12-14 מדינת ישראל נ' רווידי 28/6/2015, ת"פ 44883-12-14 מדינת ישראל נ' קור 28/6/2015, ת"פ 44645-01-15 מדינת ישראל נ' אבו סביח 9/7/2015, ת"פ 46392-10-15 מדינת ישראל נ' עבד אל לטיף 27/1/2016, ת"פ 50328-07-16 מדינת ישראל נ' זואהרה 29/1/2017, ת"פ 34275-12-16 מדינת ישראל נ' סלאח 14/2/2017, ת"פ 32144-12-16 מדינת ישראל נ' רגבי 19/3/2017, ת"פ 30113-02-17 מדינת ישראל נ' אבו נייע 4/4/2017, ת"פ 61540-11-15 מדינת ישראל נ' סלח 30/4/2017, ת"פ 47920-01-17 מדינת ישראל נ' אלפספוס 19/6/2017, ת"פ 68678-01-17 מדינת ישראל נ' עבדול רחמן 19/6/2017, ת"פ 13366-04-17 מדינת ישראל נ' שריתח 2/7/2017, ת"פ 41329-05-17 מדינת ישראל נ' סביח 2/7/2017, ת"פ 6183-02-17 מדינת ישראל נ' נבאבתה 2/7/2017, ת"פ 39467-03-17 מדינת ישראל נ' בטרון 6/7/2017, ת"פ 67881-03-17 מדינת ישראל נ' קונבר 12/7/2017).

כאמור, כתב האישום אינו מפרט את מספר החברים של הנאשם בחשבון הפייסבוק שלו. היעדרו של נתון זה פועל לטובתו של הנאשם, ומחייב להניח לצורך גזר הדין כי מדובר במספר חברים קטן. לא ניתן לקבל את עמדת המאשימה כי מספר סימני החיבוב מלמד שאין מדובר במספר חברים קטן. כפי שפורט לעיל, המספר המרבי של סימני החיבוב עומד על 46 בלבד.

רבים מפרסומיו של המשיב הינם בעלי מובהקות רבה ביותר. כך, פרסומים א, ב, ט, י, יב, יג, יד, יז, כא, כד, כה, כז, כט, לז, לה, לט, כוללים דברי שבה למחבלים שרצחו או פצעו אזרחים ישראלים. פרסום ו כולל, בנוסף, קריאה מפורשת לביצוע פיגועי דקירה, דריסה, ירי או אבנים. פרסומים יח, כ, כב, כח, לד, לו, מא, כוללים קריאות למאבק מזוין בישראל או באזרחיה. חלקם של הפרסומים בוטים במיוחד, וכוללים דברי הלל לביצוע פיגועי תופת חבלניים באוטובוסים במהלך חגם של היהודים (פרסום יב), קריאות לפגיעה ללא רחם במתנחלים (פרסום יג), או תחושות אומץ וגאווה בשל שמיעת "צרחות היהודים" (פרסום כ).

לאור כל האמור, ובהתחשב במספרם הרב של הפרסומים, אני סבור כי מדובר בפגיעה של ממש בערכים החברתיים המוגנים, במידה העולה באופן ניכר על מידת הפגיעה במקרים אחרים שבאו לפני בית המשפט. נראה לי כי מתחם העונש ההולם למעשי העבירה שביצע הנאשם נע בין 10 חודשי מאסר בפועל לבין 30 חודשי מאסר בפועל.

7. לצורך קביעת העונש המתאים לנאשם בתוך מתחם הענישה הנ"ל יש להביא בחשבון, לטובתו של הנאשם, את הפגיעה שתיגרם לו למשפחתו, מטבע הדברים, כתוצאה מהרשעתו והעונש שיוטל עליו, במיוחד על רקע גילו הצעיר ומצבה הרפואי של אמו, ואת נסיבותיו האישיות הלא פשוטות, כפי שתוארו בתסקיר שירות המבחן ובטיעונו של הסנגור לעונש. עוד יש להתחשב בהודאתו של הנאשם אשר ניתנה בשלב מוקדם של ההליכים, ואשר חסכה מזמנם של העדים המפורטים בכתב האישום, זמנם של הצדדים ומשאבי המערכת.

לחובתו של הנאשם עומד עברו הפלילי, הכולל 2 הרשעות קודמות, בין היתר בעבירות של הצתה, ניסיון פגיעה באדם בנשק פוגעני, שתי עבירות של סיכון אדם בנתיב תחבורה בירי או זריקה, שתי עבירות של ניסיון תקיפת שוטר כשהתוקף מזוין בנשק ו-3 עבירות של השתתפות בהתפרעות. אמנם, חלק מן העבירות בוצעו בעת שהנאשם היה קטין. אולם, חלקם האחר בוצע כשהיה כבר בגיר. בגין העבירות שביצע בבגרותו נידון הנאשם לעונש מאסר של 30 חודשים, והוא ביצע את העבירות בהן הורשע בהליך זה זמן לא רב לאחר שסיים לרצות את עונשו.

עוד עומדת לחובתו של הנאשם הימנעותו מלהביע חרטה כנה ומלאה על מעשיו, וקשייו ליטול אחריות מלאה עליהם. כמו כן, לא ניתן להתעלם מדפוס הפעולה החוזר של הנאשם. גם ביחס לעבירות בהן הורשע בבית המשפט לנוער וגם בהליך זה טען הנאשם כי הן בוצעו כצורת בילוי, ללא מודעות למשמעות מעשיו. נראה אפוא כי אין מנוס מלהטיל על הנאשם עונש אשר יסייע להרתיע אותו מפני "בילויים" נוספים שייעשו באופן המסכן את שלומם, בריאותם וביטחונם של אחרים.

8. אני דן אפוא את הנאשם לעונשים הבאים:

- א. מאסר בפועל למשך 16 חודשים, החל מיום מעצרו 10/1/2017.
- ב. מאסר למשך 10 חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר, אם יעבור איזה מהעבירות בהן הורשע.
- ג. קנס בסך 2,500 ₪, או 25 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 5 תשלומים החל מיום 15/10/2017. אולם אם איזה מהתשלומים לא יבוצע במלואו או במועדו תעמוד מלוא הקנס לתשלום מידי.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ה' תשרי תשע"ח, 25 ספטמבר 2017.